Súd:	Okresný súd Trebišov
Spisová značka:	14C/132/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7911211416
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 12. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Monika Koščová
ECLI:	ECLI:SK:OSTV:2011:7911211416.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Monikou Koščovou v právnej veci navrhovateľa: X. K., nar. XX.XX.XXXX bytom L. X. XXX zast. Centrum právnej pomoci - Kancelária Košice proti odporcovi S. P., nar. XX.XX.XXXX bytom G. kamienke XX/XX, B. v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy 10.000 Eur s príslušenstvom takto

r o z h o d o l :

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke sumu 10.000 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Navrhovateľovi sa nepriznáva náhrada trov konania.

Odporca je povinný zaplatiť štátu súdny poplatok vo výške 396 Eur, na účet Okresného súdu Trebišov, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 09.11.2010 v znení pripustenej zmeny návrhu domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 10.000 Eur titulom nemajetkovej ujmy.

Svoj návrh odôvodnil tým, že Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. 3T/83/2009 zo dňa 30.06.2009 bol odporca uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia, prečinu neposkytnutia pomoci a prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia z dôvodu, že dňa 09.01.2009 riadil svoje osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 406 ev. č. N XXXYWK tmavomodrej farby, pričom pri jazde zachytil chodkyňu I. C., po zrážke na mieste nehody nezastavil, ušiel, pričom chodkyňa utrpela zranenia, ktorým na mieste podľahla. Poškodená X. K. bola s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.06.2009. Navrhovateľka je dcérou poškodenej.

Navrhovateľka si žalobou uplatnila právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa §13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko odporca svojim konaním zasiahol trvalo do osobnostného práva navrhovateľky, konkrétne do jej práva na súkromie, ktorého súčasťou je

právo na rodinný život. Právo na rodinný život zahŕňa aj právo na realizáciu a rozvíjanie väzieb členov rodiny, medzi ktorými bol hlboký citový vzťah. Následky straty bude navrhovateľka pociťovať po celý život, predovšetkým v citovej oblasti, nevynímajúc aj osobnú a finančnú pomoc pri výchove detí. Navrhovateľka mala s matkou veľmi dobrý vzťah, existovali medzi nimi silné citové väzby. Navrhovateľka sa dodnes so smrťou matky nezmierila a psychicky nevyrovnala. V dôsledku straty matky má dlhodobo psychické problémy, od januára 2009 navštevuje psychiatrickú ambulanciu, od februára 2009 užíva medikamentóznu liečbu. Navrhovateľka bývala spolu s matkou a svojimi deťmi v jednom rodinnom dome, navzájom si pomáhali, matka bola jej najbližším človekom, neoddeliteľnou súčasťou života

navrhovateľky a jej detí. Matka navrhovateľky bola sebestačná, nemala väčšie zdravotné problémy, pomáhala jej s výchovou detí. Navrhovateľka v dôsledku konania odporcu stratila nenávratne svoju matku, jedinú oporu v živote a vnúčatá milujúcu babičku. Bolesť zo straty matky znásobuje aj následné správanie sa odporcu, ktorý neprejavil ľútosť nad svojim činom, neospravedlnil sa rodine, neposkytol ani minimálnu finančnú čiastku na zmierenie následkov jeho konania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a svedkov a listinnými dôkazmi a to rozsudkom č. k. 3T/83/2009, úmrtným listom, výzvou navrhovateľa a zistil tento skutkový stav veci:

Z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 3T/83/2009 zo dňa 30.06.2009 súd zistil, že odporca bol uznaný vinným zo skutkov popísaných v rozhodnutí a poškodený - navrhovateľ bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.06.2009.

Z úmrtného listu súd zistil, že neb. I. C. zomrela dňa 09.01.2009, úmrtie je zapísané v knihe úmrtí matričného úradu P. zväzok XX, ročník XXXX, strana XX, poradové č. 1.

Z výzvy zo dňa 12.10.2010 súd zistil, že navrhovateľ vyzval odporcu na zaplatenie sumy 10.000 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Výzva bola odporcovi doručená dňa 18.10.2010, čo vyplýva z predloženej doručenky.

Z výpovede navrhovateľky súd zistil, že jej mama zomrela 09.01.2009 pri dopravnej nehode. Dopravnú nehodu spôsobil odporca a bol za dané konanie odsúdený rozhodnutím tunajšieho súdu. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy k tomu sa nevedela presne vyjadriť, ale uviedla, že matka jej chýba, zhoršil sa jej zdravotný stav. Mama jej pomáhala, žili spolu, ona nemá muža, má 5 detí a mama jej s nimi pomáhala. Dávala jej peniaze aj inak jej pomáhala. Mama nebola chorá a zrazu jej niet. Od smrti matky má zdravotné problémy, vtedy sa veľmi zľakla a odvtedy je psychicky chorá. Problémy sa prejavujú tým, že sa bojí všetkých ľudí, musí byť len sama, nemôže byť medzi veľa ľuďmi. Po smrti matky nespala, veľmi schudla, nič nejedla. Najprv chodila k MUDr. C., teraz chodí k MUDr. D.. Užíva lieky, ktoré jej lekárky predpísali. Uviedla, že to čo sa stalo, bolo niečo nenormálne ani nechceli veriť tomu, že sa to stalo, keď im to prišli povedať. Všetci boli prestrašení, nič nevedeli, čakali čo bude ďalej a nevedeli čo bude.

Stále užíva lieky, ktoré jej predpísala psychiatrička, avšak tieto tabletky má predpisované len všeobecnou lekárkou MUDr. G., ale musí navštíviť už aj psychiatričku z toho dôvodu, že tie tabletky jej nezaberajú, tak v podstate jej nepomáhajú v takom rozsahu ako by mali, pretože stačí, že pri nej zabrzdí auto, už sa zľakne, má stres potom neje, zle to na ňu

vplýva, nespí celú noc, je nepokojná. Aj by navštívila psychiatričku, avšak stále ju objedná na taký termín, keď nemá peniaze a potom sa nemôže dostaviť, ale musí vyhľadať jej pomoc, pretože sa necíti dobre.

Z výpovede odporcu súd zistil, že čo sa týka nemajetkovej ujmy nevie, prečo sa navrhovateľka vyhovára na to, že berie tabletky, keď tie tabletky brala už predtým než jej matka zomrela, zrejme to zneužíva. Nevedel ako navrhovateľka dospela k sume 10.000 Eur, ale v tejto súvislosti uviedol, že peniaze nemá. Navrhovateľku nikdy predtým nepoznal a nepoznal ani jej matku, preto sa nevedel vyjadriť k tomu, aký bol medzi nimi vzťah. Nemal možnosť ospravedlniť sa za spôsobenú ujmu, pretože za ním chodili a vyhrážali sa mu. Písomne navrhovateľku nekontaktoval, ale odkázal jej cez príbuzných v Lastovciach, že náklady za pohreb uhradí, pretože vie, že vlastne spôsobil tú dopravnú nehodu. Ohľadne spôsobenej ujmy uviedol, že túto ujmu pociťuje tiež, pretože keby ju nepociťoval, neliečil by sa tak, ako navrhovateľka.

Z výpovede svedkyne MUDr. D. súd zistil, že pracuje v psychiatrickej ambulancii MUDr. C. ako lekárka od 01.08.2010 a navrhovateľka bola prvýkrát v ambulancii vyšetrená 06.10.2009, čo vyplýva zo zdravotnej dokumentácie; bola vyšetrená MUDr. C.. Z dokumentácie pacienta vyplýva, že bola na vyšetrenie odoslaná obvodným lekárom pre depresie, nespavosť. Bola jej doporučená liečba, no na ďalšie vyšetrenia sa nedostavila. Ďalšie vyšetrenie sa uskutočnilo až jej osobou 30.08.2010. Bola opätovne odoslaná obvodným lekárom pre opätovné ťažkosti. Z dokumentácie vyplýva, že pri prvej návšteve zdravotné problémy súviseli s dopravnou nehodou jej matky, pretože sa odvolávala na problémy a na to, že odvtedy, čo jej matka zomrela, nemôže spávať a je v takom stave v akom popísala. Ďalšie vyšetrenie, ktoré už realizovala ona po roku s týmito ťažkosťami nesúviselo, skôr to boli také všeobecné

problémy. Keďže sa nezúčastnila navrhovateľka doporučenej kontroly a celý rok sa neukázala na kontrolu možno usúdiť, že jej zdravotný stav sa zlepšil. Na vysvetlenie uviedla, že pri prvom stretnutí je pacientovi vysvetlený spôsob liečby a keď sa nedostaví na prvú kontrolu, ktorá je spravidla dva týždne pri nasadených liekoch, možno predpokladať, že jeho zdravotný stav sa zlepšil. Ako dôvod toho, že sa navrhovateľka nedostavila na kontrolné vyšetrenie uviedla, že jeden z dôvodov môže byť, že jej lieky nezabrali a usúdila, že sa ďalej nebude liečiť.

Uviedla, že je normálne, že po takejto životnej situácii najmä, keď je náhla, človek reaguje tak, že sa ho to dotkne aj v tej citovej oblasti, avšak po určitom období sa s tým zmieri a život sa vráti do bežných koľají. Zo zdravotnej dokumentácie možno usúdiť, že po uplynutí doby táto situácia, ktorá ju v živote zasiahla, ju nevylúčila zo spoločenského života. Vyšetrenie realizovala 30.08.2010, následne v novembri r. 2010 a posledné vyšetrenie bolo v januári r. 2011, teda s dosť časovými odstupmi a vývoj zdravotného stavu by označila tak, že ťažkosti kolísali, ale nesúviseli priamo so smrťou matky navrhovateľky. K ozrejmeniu diagnózy zmiešaná úzkostne depresívna porucha uviedla, že je to psychická porucha, ktorá sa prejavuje miernymi depresívnymi príznakmi a príznakmi úzkosti pridružujú sa tam rôzne telesné ťažkosti ako nechutenstvo, nespavosť, zvýšená nervozita, pocity únavy. U navrhovateľky sa prejavovala zvýšená nervozita, úzkosť, obavy všeobecného charakteru, obavy, že sa niekomu niečo stane, neboli to konkrétne obavy, ale skôr také všeobecné, že sa niečo stane. Pred prvým vyšetrením v roku 2009 nebola navrhovateľkou udávaná žiadna liečba a takisto ani pri tom jej vyšetrení. V dokumentácii nemá poznačenú žiadnu liečbu, ktorú by predtým navrhovateľka užívala, rovnako nie je v dokumentácii evidované, že by bola niekedy navrhovateľka vyšetrená alebo liečená. Lieky, ktoré boli navrhovateľke predpísané sa užívajú pri liečbe

depresívnych a úzkostlivých, ich účelom je prejasniť náladu, zmierniť úzkosť a odstrániť s tým súvisiace problémy.

Z lekárskeho potvrdenia MUDr. G. súd zistil, že navrhovateľka má pravidelne predpísané lieky doporučené psychiatrom.

Z výpovede svedkyne K. súd zistil, že s navrhovateľkou je rodina, nebohá mama navrhovateľky a jej mama sú sesternice. Matka navrhovateľky bola dobrá, starala sa o navrhovateľku aj o jej deti, bývali spolu. Teraz je navrhovateľka chorá a aj deti, ona nie je taká ako predtým bola. Nebohá bola aj matkou, aj starou matkou, starala sa o deti a teraz deťom veľmi chýba. Predtým navrhovateľka bola iná ako teraz. Predtým, keď prišla na návštevu aj u nej zostala spať a teraz už tak nie je. Predtým nebola tak psychicky zrútená ako teraz, teraz nemôže ísť medzi ľudí, nemôže ísť ani do spoločnosti, pretože má strach z množstva ľudí. Predtým boli veľké kamarátky a teraz už nie je taká ako predtým bola, je inakšia. Ak predtým prišla k nej aj vypila kávu, teraz keď príde, dostane nervy uteká hneď preč. Dlho nevydrží v izbe, je jednoducho iná aj ona, aj deti. Deti má choré. Chlapca ma takého čo chodí tiež po psychiatrii, je iná než predtým, predtým vedeli vychádzať teraz nie. Jej mama bola dobrá, starala sa o ňu aj o deti. Ešte aj tí, čo ju zabili nebohú sa chválili tým ako ju ťahali za autom. Nebohá pomáhala navrhovateľke so všetkým, aj s peniazmi. Navrhovateľka je bez muža, stará sa sama o deti. Matka jej pomáhala so všetkým, s drevom, kupovala jej potraviny, o všetko sa spoločne starali a teraz je sama, lebo už aj deti má povydávané. Teraz tam navrhovateľka žije sama s jedným synom a dcérou, ktorú mala nie od manžela, ale od druha, aj o tú sa starala jej matka. Nebohá s navrhovateľkou boli všade dve spolu ešte aj k nej chodili dve spolu.

Z výpovede svedkyne E. súd zistil, že navrhovateľka je jej dlhoročná kamarátka. Čo sa týka toho ako ovplyvnila jej život dopravná nehoda jej matky, k tomu uviedla, že pred danou nehodou bola navrhovateľka veselá, chodili spolu na zábavy, trávili spolu čas. Po dopravnej nehode sa navrhovateľka zmenila, odmieta sa stretávať napr. teraz odmietla ísť na svadbu sesternice. Zmenila sa aj v tom smere, že uteká pred ľuďmi. Predtým s ľuďmi komunikovala, teraz pred nimi uteká, správa sa tak, akoby už nikoho nepoznala. Po nehode navrhovateľka chodila k psychologičke aj teraz chodí a berie tabletky na ukľudnenie, ale stále je taká iná, je to v podstate už ako iná osoba než predtým. Je taká čudná, nekomunikuje tak, ako predtým. Bývajú v jednej dedine a keď sa stretli pri obchode rozprávali sa, srandovali a teraz keď sa stretnú, navrhovateľka sa len otočí a ide preč. Uviedla, že navrhovateľka má strach. Teraz idú napr. Vianoce, veľmi zle to na ňu vplýva. Idú sviatky, má z toho stresy, pretože stále bola predtým s matkou. Stresy má z toho, že je aj stále sama. Stres má aj z toho, že sa vyhýba napr. tej ceste, kde sa stala tá dopravná nehoda, pretože je to hlavná cesta v dedine. Navrhovateľka sa vyhýba aj rodinným stretnutiam, pretože na ňu zle vplýva to, keď sú iní šťastní, keď sa smejú, radujú.

Navrhovateľka bývala spolu s matkou, jej matka jej pomáhala, starala sa o deti, boli na seba veľmi naviazané a takisto aj deti navrhovateľky boli naviazané na nebohú. Smrť matky navrhovateľky sa navrhovateľky veľmi dotkla, ale aj jej detí, ale viac sa dotkla navrhovateľky. Navrhovateľka zostala bývať sama v dome, s deťmi jej už teraz nikto nepomáha.

Ohľadne skutočnosti, kto spôsobil dopravnú nehodu svedkyňa uviedla, že vie, kto spôsobil dopravnú nehodu, bol to odporca, býva vo vedľajšej dedine v B. a ďalej uviedla, že nehodu spôsobil pod vplyvom alkoholu a potom, keď to spravil, rozprával o tom, že do nej autom buchol a mala pocit akoby sa tým chválil alebo vysmieval tomu.

Po vykonaní dokazovania súd dospel k takémuto právnemu záveru:

Podľa ust. §11 Občianskeho zákonníka /ďalej OZ/, Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa ust. §13 ods. 1,2,3 OZ, Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa ust. §15 OZ, Po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

Všeobecné ustanovenie ochrany osobnosti v ust. §11 OZ bolo prispôsobené Listine základných práv a slobôd, preto s účinnosťou od 01.01.1992 bola pod ochranu osobnosti zahrnutá aj ochrana súkromia, ktorá zahŕňa právo na nerušený osobný život, duševný pokoj, nedotknuteľnosť života jednotlivca v kruhu jeho najbližších. Podľa ust. čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Z ust. čl. 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach vyplýva, že nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie a každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom. Právo na súkromie v rôznych poňatiach môže zahŕňať tak ochranu rodinného života, súkromia, obydlia, listové tajomstvo ako aj ochranu cti, povesť človeka či ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe. V ústavnej rovine je zakotvené v čl. 16 Ústavy Slovenskej republiky - nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom, v čl. 19 ods. 1 - každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že z pojmu rodina, na ktorom je založený čl. 8, vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je súčasťou tohto vzťahu. Z tohto dôvodu existuje od momentu narodenia dieťaťa a už vzhľadom na samotnú existenciu tejto skutočnosti medzi dieťaťom a jeho rodičmi zväzok rovnajúci sa rodinnému životu dokonca aj vtedy, keď už rodičia neskôr spolu nežijú (rozsudok z 21.júna 1988 vo veci Berrhab proti Holandsku).

Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová ujma.

Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva - vzťahu s blízkou osobou. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti je ich osobným záujmom. Ide o najbližších príbuzných a to manžela a deti a ak ich niet, o rodičov.

Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú: 1, porušenie právnej povinnosti resp. protiprávny úkon spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv navrhovateľky 2, existencia ujmy 3, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a ujmou.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že odporca svojim konaním spôsobil smrť p. I. za čo bol právoplatne odsúdený. Táto skutočnosť bola preukázaná v trestnom konaní a nebola medzi účastníkmi konania sporná. Objektívna zodpovednosť bola teda daná protiprávnosťou zásahu, potvrdeným rozsudkom Okresného súdu v Trebišove č. k. 3T/83/2009 zo dňa 30. júna 2009. Nebohá p. C. bola matkou navrhovateľky, teda najbližšou osobou, ktorú navrhovateľka mala. Príbuzenský vzťah bol preukázaný rodným listom navrhovateľky.

Je nepochybné, že v dôsledku protiprávneho zásahu odporcu do telesnej integrity fyzickej osoby došlo k tomu najvážnejšiemu zásahu, k úmrtiu osoby. Život človeka je najcennejšou hodnotou, akú má. Pri jeho strate vzniká ujma, ktorá je rozsiahla, nenapraviteľná a nevyčísliteľná.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že smrť matky navrhovateľky bola náhla, nečakaná, spôsobená odporcom. Matka navrhovateľky viedla riadny život, nebola odkázaná na pomoc blízkych, bola samostatná, nemala vážnejšie zdravotné problémy, naopak bola oporou navrhovateľke, viedli spoločnú domácnosť, pomáhala jej s výchovou detí ako aj finančne. Z výpovedí navrhovateľky a svedkov p. K. a E.j mal súd za preukázané, že medzi navrhovateľkou a jej matkou existovali silné citové, sociálne, kultúrne putá vytvorené v rámci ich rodinného života. Úmrtím matky navrhovateľky a to nečakaným, došlo k nezvratnej deštrukcii rodinných vzťahov. Úmrtie matky zasiahlo do citovej sféry navrhovateľky, vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj straty tohto blízkeho vzťahu. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľka má v dôsledku náhlej straty matky psychické ťažkosti, bola obvodným lekárom odoslaná na odborné vyšetrenie pre depresie a nespavosť. Z výpovede svedka MUDr..j mal súd za preukázané, že u navrhovateľky bola v dôsledku náhlej straty jej matky diagnostikovaná zmiešaná úzkostne depresívna porucha, pričom sa jedná o psychickú poruchu, ktorá sa prejavuje depresívnymi príznakmi a príznakmi úzkosti, pridružujú sa tam rôzne telesné ťažkosti ako nechutenstvo, nespavosť, zvýšená nervozita, pocity únavy. U navrhovateľky sa prejavovala najmä nervozita, úzkosť, obavy všeobecného charakteru. Z vyjadrenia svedka súd zistil, že je normálne, že po takejto životnej situácii ako je smrť blízkej osoby najmä ak je náhla, človek reaguje tak, že sa ho to dotkne aj v tej citovej oblasti, avšak po určitom období sa s tým zmieri a život sa vráti do bežných koľají. Z potvrdenia obvodného lekára mal však súd za preukázané, že navrhovateľka aj v súčasnom období (potvrdenie z 24. 10.2011) užíva medikamentóznu liečbu predpísanú odborným lekárom - psychiatrom, pričom k smrti jej matky došlo

09.01.2009. Na základe uvedeného možno konštatovať, že nedošlo k zlepšeniu zdravotného stavu u navrhovateľky, dodnes sa nevyrovnala s náhlou smrťou svojej matky. Aj v oblasti spoločenských väzieb došlo k ich narušeniu, nakoľko z výpovedí svedkov p. K. a E. mal súd za preukázané, že navrhovateľka sa po smrti matky veľmi zmenila, je iná, uzavrela sa do seba, vyhýba sa spoločnosti a vyhýba sa aj blízkym osobám, s ktorými bola úzkom kontakte. Keď sa spolu stretnú, uteká, neporozpráva sa s nimi, má strach a je nervózna. Na základe uvedeného teda súd dospel k záveru, že ujma na strane navrhovateľky spôsobená smrťou jej matky, nastala, jednak vo sfére citovej, spoločenskej ale aj na jej vlastnom zdraví.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že pred smrťou matky viedla navrhovateľka riadny život, starala sa o svoje deti, udržiavala sociálne kontakty s rodinou a priateľmi. Trpela zdravotnými problémami, ktoré sa neprejavovali vo sfére psychickej, zo zdravotnej dokumentácie psychiatra vyplynulo, že nie je evidované, že by navrhovateľka bola niekedy vyšetrená alebo liečená. Zvrat

v správaní navrhovateľky a jej zdravotné problémy nastali po smrti jej matky, čo bolo preukázané výpoveďou svedkov. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že v danom prípade je daná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním odporcu a ujmou spôsobenou navrhovateľke.

Európsky súd pre ľudské práva v niektorých prípadoch porušenia osobnostných práv napr. práva na život, osobnú slobodu a bezpečnosť, práva na súkromie a rodinný život, dospel k záveru, že dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa je samotné konštatovanie porušenia práva (rozsudky Český vs. Česká republika z 06.júna 2000, Malhous vs. Česká republika z 12.augusta 2001, Pavletič vs. Slovensko z 22.júna 2004, Indra vs. Slovensko z 01. februára 2005). V iných prípadoch okrem záveru o porušení týchto práv, súčasne priznal úspešným sťažovateľom náhradu za utrpenú majetkovú ujmu (rozsudok Kučera vs. Slovensko z 17. júla 2007, Babylonová vs. Slovensko z 20.júna 2006, Turek vs. Slovensko z 14. februára 2006). Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd prihliadol na spôsob, akým došlo k protiprávnemu zásahu do osobnej integrity navrhovateľky ako aj na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy.

Z Rozsudku Okresného súdu Trebišov č. k. 3T/83/2009 zo dňa 30.06.2009 súd mal za preukázané, že odporca inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, keď pri riadení osobného motorového vozidla predchádzal vľavo pred ním idúce motorové vozidlo hoci na predchádzanie nemal dostatočný priestor; ako vodič, ktorý po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, neposkytol osobe, ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, potrebnú pomoc, hoci tak mohol urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, keď po zrážke na mieste nehody nezastavil ale ušiel pričom chodkyňa - matka navrhovateľky zraneniam na mieste podľahla; maril výkon rozhodnutia orgánu verejnej moci tým, že vykonával činnosť, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie štátneho orgánu o zákaze činnosti, keď bolo zistené, že motorové vozidlo riadil napriek tomu, že Rozhodnutím o priestupku vydaným Okresným riaditeľstvom PZ, Okresným dopravným inšpektorátom v Trebišove č. ORP-P-119/DI-2008-I zo dňa 09.04.2008, právoplatným 28.04.2008 mu pre priestupok v doprave bola uložená pokuta vo výške 4.000 Sk a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutie (do 28.04.2009).

Za okolnosti, ktoré zvyšujú závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, súd považuje aj zistenia z výpovede svedkyne K. ktorá uviedla, že tí, čo nebohú zabili, sa chválil tým, ako ju ťahali za autom ako aj z výpovede svedkyne E., že odporca spôsobil nehodu pod

vplyvom alkoholu (čo však v trestnom konaní preukázané nebolo) a potom, čo to spravil, rozprával o tom, ako do nebohej buchol a uviedla, že mala pocit, ako by sa tým chválil alebo sa tomu vysmieval. Z výpovede odporcu mal súd za preukázané, že odporca sa za spôsobenú ujmu navrhovateľke neospravedlnil ani osobne ani písomne, iba odkázal, že náklady za pohreb uhradí, nereagoval ani na písomné výzvy právneho zástupcu navrhovateľky. Pri výpovedi neprejavil žiadnu ľútosť ani ústretovosť, snahu o zmiernenie straty spôsobenej navrhovateľke, navyše sa na ďalšie pojednávania ani nedostavil, hoci bol na ne riadne a včas predvolaný. Z výpovede navrhovateľky mal súd za preukázané, že odporca sa do dnešného dňa navrhovateľke a jej rodine neospravedlnil, neposkytol ani minimálnu finančnú čiastku na zmierenie následkov jeho konania, neuhradil v plnej výške náhradu vecných nákladov vynaložených v súvislosti s pohrebom, o ktorých súd právoplatne rozhodol.

Nakoľko v konaní bolo preukázané, že došlo k protiprávnemu konaniu odporcu (za čo bol uznaný vinným v rámci trestného konania) následkom ktorého bola spôsobená ujma navrhovateľke a v konaní bola preukázaná aj príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a ujmou, súd vyhovel žalobnému návrhu, nakoľko mal za to, že súdom priznaná výška nemajetkovej ujmy 10.000 Eur je vzhľadom na okolnosti a spôsobenú ujmu v danom prípade primeraná a rozhodol z dôvodov vyššie uvedených tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. §142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V danom prípade bol úspešný navrhovateľ, avšak náhradu trov konania si neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Podľa ust. §4 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb /ďalej zákon/, Od poplatku je oslobodený aj účastník, ktorému bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu.

Podľa ust. §2 ods. 2 zákona, Ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Podľa Položky 1 písm. a, sadzobníka súdnych poplatkov, je súdny poplatok z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba 6% z ceny predmetu konania, najmenej 16,50 eura najviac 16.596,50 eura alebo z hodnoty v obchodných veciach najviac 33.193,50 eura.

Podľa Poznámky k položke 1, bod 6, Ak je predmetom konania viac nárokov, každý nárok sa spoplatňuje samostatne; to neplatí, ak ide o viac nárokov na peňažné plnenie a sú vyjadrené jednou sumou. Ak je predmetom poplatkového úkonu predbežné opatrenie s viacerými výrokmi, poplatok podľa položky 1 písm. c) sa platí iba raz.

Podľa Položka 7b písm. b, sadzobníka súdnych poplatkov, je súdny poplatok z návrhu na začatie konania na ochranu osobnosti spojenej s náhradou nemajetkovej ujmy 66 eur a 3% z výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy.

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zaplatenia sumy 500,82 Eur titulom náhrady škody a sumy 10.000 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. O nároku na náhradu škody súd rozhodol rozsudkom č. 14C/212/2010 zo dňa 20.06.2011; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.07.2011.

Nakoľko bol navrhovateľke priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu a bola v konaní úspešná, súd zaviazal odporcu na zaplatenie súdneho poplatku v celkovej výške 396 Eur. Ohľadne nároku na náhradu škody bol súdny poplatok vyčíslený v zmysle Položky 1 písm. a, sadzobníka vo výške 30 Eur a ohľadne nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bol súdny poplatok vyčíslený v zmysle Položky 7b písm. b, sadzobníka vo výške 366 Eur (66 Eur + 3% z 10.000 Eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostí /§42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku ďalej OSP/ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§205 ods. 1 OSP/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť v zmysle ust. §205 ods. 2 OSP len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1 OSP,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a OSP/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /§251 ods. 1 OSP/.